

reisen GÅR TIL POLEN

Med ildsprutende drager, imponerende slott, eventyrlig arkitektur og spennende restauranter, er vinterferien i Sør-Polen overraskende behagelig.

VINTERVAKRE KRAKOW

LUN BY: Krakow pyntet i vinterdrakt er rett og slett et vakkert sted.

ILD: Den ildsprutende dragen utenfor Wawel-slottet er en populær attraksjon.

MITT I SMØRØYET: Szara Ges w Kuchni holder til i hjertet av Krakow, og kan friste med kulinariske godbiter i nydelige lokaler.

Smaken av Krakow. Szymon Gatlik (45) jobber som vin- og matguide i Krakow, og mener den polske turistfavoritten er langt mer enn hva turister flest får med seg.

– Det gjelder bare å se litt utenfor turistløypa, råder han – og viser vei til sine favoritter i den historiske byen i Sør-Polen.

– Jeg er veldig fornøyd med å bo i en by så mange andre ønsker å oppleve. Det sier jo litt! Men Krakow er ikke et levende museum, dette er en pulserende storby hvor livet leves på så mange vis – noe også utvalget av spisesteder, barer og kulturtilbud reflekterer, synes Szymon og ramser opp noen av sine favoritter:

– Behov for nypresset kaffe? Sjekk ut Karma Coffee Roastery Knitted Coffee og Tektura Cafe. Tørst? Vi har herlige mikrobryggeri, som Viva La Pinta, Now Kraftowy og Craftownia. Klar for å oppdage polsk vin og edle dråper fra verden for øvrig, prøv naturvinbarene Dzikie Wino eller Miro, råder han. ▶

MAIN SQUARE: Det gigantiske torget i den UNESCO-vernedede gamlebyen er omgitt av palasser og majestetiske bygninger fra middelalderen.

SØTT: Hjemmelaget sjokolade frister alltid. Og er du kald, få igjen varmen med gløgg eller varm øl. Sistnevnte er muligens for de spesielt interesserte.

POLEN

KOMME HIT

Fly direkte til Krakow fra flere flyplasser i Norge. Rutekartet har endret seg mye det siste året, men både Wizz Air og Norwegian flyr for eksempel fra Oslo Lufthavn, mens Ryanair har direkterute til Krakow fra Torp. Flyplassen er en halvtimes kjøretur fra sentrum, taxi fra kr 200 en vei. Komme rundt til fots! Krakow er ganske kompakt, så her er det like greit å bruke apostlenes hester. Byen har også et godt nettverk ved trikkeskinner.

HER BOR DU

For overnatting med stil, er Indigo (ihg.com) et godt valg, fra kr 800 per natt. Rommene har massevis av kunst, hotellet har en utmerket restaurant med «Sky bar» og gode drinker.

Baltazar (balthazarhotel.com) er et fint designhotell med svært god beliggenhet, og byens beste frokost – for et par hundrelapper mer. PURO Kazimierz (purohotel.pl) byr på økovenlig drift, en frodig hage, et hint av skandinavisk design og ikke minst eget bakeri, kr 700 per natt.

LOKALE DANSERE: Folkemusikk og folkedans er en godt bevart kulturell tradisjon i Polen.

En liten revolusjon. Polsk mat er tradisjonelt ganske tung. Fylldige supper og mye kjøtt er mer regelen enn unntaket, og for mange av serveringsstedene myntet på turister, er det fortsatt de klassiske rettene som gjelder. Men det er i ferd med å skje noe også her i byen.– Såkalt «social dining» er den heteste restauranttrenden i Krakow nå. For hvorfor skal vi nøye oss med faste menyer og svære enkeltporsjoner, når det er så mye mer spennende å dele mange småretter? spør Szymon Gatlle retorisk. Han mener at Molam Thai Canteen og Bar byr på det aller ypperste av Thailands kjøkken – uansett beliggenhet.– Jeg har hørt flere omtalt stedet som et av de bedre utenfor Thailand, det er i alle fall det beste i Polen, smiler han.

Mat og drikke. – Restaurant Salute er siste skudd på stammen i det stadig mer trendy Zablocie-distriktet, hvor du foruten italienske godbiter også finner mye heftig gatekunst, og Museet for samtidskunst, bemerket han – og legger til at utenlandske gjester også bør teste polske spesialiteter.– Handelek er et spennende sted hvor kjøkkenet er basert på tradisjoner fra 1800-tallet. Restaurantene har et stort utvalg av sandwicher og polske tradisjonelle spesialiteter i små porsjoner, så du

kan prøve mange av dem, som kaszanka (blodpudding), sild og zurek (surdeigssuppe), sier han. Mange polske kokker har hentet inspirasjon fra utlandet, og kommet hjem igjen for å diske opp med lokale råvarer med internasjonalt snitt.– Euskadi i Podgórze-distriktet drives av en polsk kokk med mange års erfaring fra San Sebastian i Baskerland, og har kvalitetsmat med hipsterfaktor.

Eks-hovedstad. Det er ikke vanskelig å spise og drikke seg gjennom en langhelg i Krakow. Szara Ges w Kuchni midt i gamlebyen er også verdt en lang lunsj eller middag, det samme gjelder rimelig gourmet på Introligatorknia Smaku. Men byen er også stinn av severdigheter. Wawel-høyden er byens stolthet, og slottet som ruver fra toppen er stedet hvor den første polske kongen ble kronet – og som var hans residens mens byen var polsk hovedstad. Her finner du også Wawel-katedralen, en av Polens nasjonalskatter, møysommelig dekorert innvendig så vel som utvendig. Den mest kuriøse severdigheten er den ildsprutende dragen som «vokter» over slottet.

Kunst og kultur. Og finnes det et vakrere handelstorg enn Rynek Glowny? ▶

SHOPPING: Krakow er mer enn historiske severdigheter. Her er det gode shoppingmuligheter for både ham og henne!

UT PÅ BYEN: Krakow kan friste med mange hyggelige – og spektakulære – restauranter.

HISTORISK: Gamlebyen er et av Europas beste eksempler på vakker middelalderarkitektur. Mange steder får du kjøpt bakverket obwarzanek, som er en regional spesialitet.

TRADISJONSMAT: Det polske kjøkkenet handler fortsatt mye om tradisjonskost, og fylte pierogi er både smakfullt og mettende.

Europas største middelaldersentrum ble konstruert på 1200-tallet, og har akkurat samme stil i dag – selv om arkitekturen har utviklet seg. Markedshallen har suvenirshopping og polsk håndverk, mens restaurantene på torget byr på gløgg og varmt øl (!), som gjerne nytes under en varmelampe i en sofa kledd med saueskinn. De kunstinteresserte bør merke seg at Czartoryski-museet nylig åpnet dørene igjen etter mange års renovering. Her finner du verker av både Leonardo da Vinci og Rembrandt.

Oskar Schindlers emaljefabrikk er verdenskjent fra Steven Spielbergs Oscar-vinnende film «Schindlers liste», og i 2010 åpnet de gamle kontorlokalene som museum der lyd og bilder, oversikter og enkeltskjebner forteller krigshistorien i sin fulle gru. Nå er det et moderne og svært godt museum i Schindlers gamle kontorbygg, hvor du virkelig føler krigshistorien på kropp og sjel.

Utflukter. Vår mann i Krakow vil også gjerne slå et slag for aktive turer i det naturskjønne området utenfor byen, og anbefaler langrennsløypene i Las Wolski, Mogielica og Beskid Wyspowy. Late dager med god mat og drikke, en tur i den kulturelle lysløypa – eller kanskje en skitur i «nypreppet» spor? Krakow er vinterbyen som har det meste.

TEKST: **RUNAR LARSEN**

FOTO: **RUNAR LARSEN, TORILD MOLAND, NTB**

EN BRA BY: - Krakow er ikke et levende museum, dette er en pulserende storby, sier Szymon Gatlik.

GÅ IKKE GLIPP AV

GAMLEBYEN

Historie

Gamlebyen er et av Europas beste eksempler på vakker middelalderarkitektur, med fine småhus og gater, storslagne kirker og det imponerende Wawel-slottet. Gamlebyen var et av bare 12 punkter på den aller første verdensarvlisten til UNESCO.

KULTUR

Trend og tradisjon

Krakow har også moderne severdigheter, som MOCAP – Museum of Contemporary Art in Krakow. Czartoryski-museet åpnet nylig dørene igjen etter mange års renovering, med verker av blant andre Leonardo da Vinci.

UTFLUKTER

Salt suse

Den nedlagte saltgruven Wieliczka noen mil utenfor sentrum er en fascinerende utflukt. Det laveste punktet ligger hele 327 meter under bakken, med nesten 300 kilometer utgravde ganger og en underjordisk katedral. www.wieliczka-saltmine.com